

A FAANYAG KERESKEDELMI LÁNC SZEREPLŐIT ÉRINTŐ JOGSZABÁLYI RENDELKEZÉSEK ÖSSZEFOGLALÁSA

A fát és faterméket piaci forgalomba bocsátó piaci szereplők kötelezettségének meghatározásáról szóló 2010. október 20-i 995/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: 995/2010/EUR) az unió belső piacára kerülő faanyag származás igazolási rendszerének hatósági felügyeletét és ellenőrzését írta elő az illegális fakitermelések hatékony visszaszorítása érdekében. Az uniós jogharmonizáció érdekében a 2015. évi XLIX. törvény rendelkezett az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény (a továbbiakban: Evt.) módosításáról. Az Evt. 2015. május 5-én hatályba lépett módosítása az érintett piaci szereplők, a kereskedők és a hatósági felügyeletet ellátó erdészeti hatóság számára a faanyag kereskedelmi lánc felügyeletével kapcsolatos kötelezettségeket határozta meg.

A módosított Evt. 112. § (2) bekezdés 27. pontja, valamint a 112.§ (9) bekezdése felhatalmazást adott a földművelésügyi miniszternek, hogy a kereskedelemért felelős miniszterrel egyetértésben rendeletben határozza meg a faanyag kereskedelmi lánc felügyeletével kapcsolatos bejelentés, nyilvántartás és ellenőrzés részletes szabályait, melynek értelmében kihirdetésre került a faanyag kereskedelmi lánc felügyeletével kapcsolatos bejelentés, nyilvántartás és ellenőrzés részletes szabályairól szóló 26/2016. (IV. 11.) FM rendelet (a továbbiakban EUTR Vhr.).

A rendelet rendelkezései a kihirdetését követő 16. napon (2016. április 27. napján) léptek hatályba, az erdei faválaszték szállításának nyilvántartására vonatkozó rendelkezések kivételével, mely rendelkezések 2016. július 1-jétől hatályosak.

Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény végrehajtásáról szóló 153/2009. (XI. 13.) FVM rendelet (a továbbiakban: Evt. Vhr.), valamint az erdészeti szakszemélyzet és a jogosult erdészeti szakszemélyzet nyilvántartásba vételének és nyilvántartásból való törlésének, továbbképzésének, szolgálati tevékenységének részletes szabályairól, valamint az erdészeti hatósági és igazgatási feladatokat ellátó személyek szolgálati tevékenységének egyes szabályairól szóló 71/2010. (V. 13.) FVM rendelet módosításáról szóló 27/2016. (IV. 11.) FM rendelet értelmében 2016. július 1-jei hatállyal ugyancsak módosulnak –többek között– az éves erdőgazdálkodási tevékenység bejelentésének szabályai és a fakitermelés szabályai.

Az alábbiakban a faanyag kereskedelmi lánc vonatkozásában az erdőgazdálkodók, szakirányítók jogalkalmazásának megkönnyítése érdekében a faanyag kereskedelmi lánc szereplőit érintő megváltozott illetve 2016. július elsejével változó jogszabályhelyek összefoglalt értelmezésére kerül sor.

Értelmező rendelkezések

Az Evt. értelmező rendelkezései a faanyag kereskedelmi lánc vonatkozásában bővültek. A legalapvetőbb fogalmak az 5.§ 27-40. pontjában találhatóak.

Itt három új fogalomra érdemes felhívni a figyelmet. Az **ellenőrző szervezetekre** és a **kellő gondosság elvén alapuló rendszerre**, és a **faanyag –kereskedelmi lánc szereplőjére** vonatkozó legfontosabb tudnivalók:

A **kellő gondosság elvén alapuló rendszer** három, a kockázatkezeléshez szervesen kapcsolódó elemből áll:

- hozzáférés az információhoz,
- kockázatértékelés és
- az azonosított kockázat csökkentése.

A kellő gondosság elvén alapuló rendszernek hozzáférést kell biztosítania a belső piacon első alkalommal forgalomba hozandó fa és fatermékek piaci szereplők általi forgalmazására vonatkozó **beszerzési forrásaira és beszállítóira vonatkozó alábbi információhoz**:

- az alkalmazandó jogszabályok betartása,
- a kitermelés országa és adott esetben a kitermelés országon belüli régiója és a kitermelési koncesszió,
- a termékleírás, beleértve a termék kereskedelmi nevét és típusát, valamint a fajok közönséges és adott esetben teljes tudományos nevét,
- a mennyiség (térfogatban, tömegben vagy darabszámban megadva)
- a piaci szereplő beszállítójának neve és címe,
- a kereskedő neve és címe, akinek a fát és faterméket eladták.

Ezen információk alapján a piaci szereplőknek kockázatértékelést kell végezniük. Az azonosított kockázatokat a piaci szereplőknek – az adott kockázattal arányos módon – csökkenteniük kell annak megelőzése érdekében, hogy illegálisan kitermelt fa és az ilyen fából származó fatermékek ne kerüljenek a belső piacon forgalomba.

A kellő gondosság elvén alapuló rendszerekről az alábbi linke kattintva talál további információt. http://ec.europa.eu/environment/eutr2013/what-does-the-law-say/index_hu.htm

A faipari ágazat nagy jelentőséggel bír az Unió gazdasága szempontjából és a piaci szereplők szervezetei fontos szereplői az ágazatnak, mivel nagy arányban képviselik a piaci szereplők érdekeit, és más érdekelttek széles körével is együttműködnek. E szervezetek megfelelő szakértelemmel és kapacitással is rendelkeznek, így helyénvaló azon szervezetek ellenőrző szervezetként történő elismerése, amelyek az e rendelet követelményeinek is megfelelő, a kellő gondosság elvén alapuló rendszereket dolgoztak ki, és ezek használatát más piaci szereplők részére is lehetővé teszik.

Alapvető kötelezettségek

Az illegálisan kitermelt fával folytatott kereskedelem visszaszorítására vonatkozó legalapvetőbb kötelezettségekről és azok tartalmáról az Evt. 90/A.§ rendelkezik, melyek a következők:

- Tilos az illegális vagy az általános hatályú, közvetlenül alkalmazandó európai uniós jogi aktusokban és a jogszabályokban foglalt követelményeknek nem megfelelő kitermelésből származó fának és a belőle készült termékeknek az uniós piacon való forgalomba hozatala

- A faanyag kereskedelmi lánc szereplőinek „kellő gondossággal” kell eljárniuk
- Az EU-ban már forgalomba hozott fát vagy fatermékeket vásárolóknak és eladóknak (kereskedő) nyilvántartást/dokumentációs rendszert kell vezetniük a beszállítóikról és vevőikről a faanyag eredetének visszakereshetősége érdekében (5 éves megőrzési kötelezettséggel)

Az Evt. 90/A.§ (6) - (7) bekezdése rögzíti a faanyag kereskedelmi lánc szereplők általános kötelezettségeit:

- kellő gondosság elvén alapuló nyomonkövethetőségi eljárást kell létrehozni vagy igénybe venni – ehhez útmutatóul szolgál a Bizottság (2016.2.12.)

Útmutató az uniós fa- és fatermékpiaci rendelethez elnevezésű közleménye, elérhetőség:
http://ec.europa.eu/environment/eutr2013/static/files/guidance/guidance-document-5-feb-13_hu.pdf

Ehhez kapcsolódóan a **faanyag-kereskedelmi lánc szereplője** köteles

- naprakész dokumentációs rendszert működtetni
- a dokumentációt érintően 5 évig megőrizni a dokumentációt (annak hiteles! magyar nyelvű fordításával együtt) és azt az erdészeti hatóság felhívására haladéktalanul rendelkezésre bocsátani
- igazolni, hogy a kockázatcsökkentési döntéseit az EU közvetlenül alkalmazandó jogi aktusaiban meghatározottak alapján hozta meg, és a kockázat mértékét így csökkentette;
- jogszabály szerinti bejelentési és adatszolgáltatási kötelezettségeit teljesíteni
- együttműködni az erdészeti hatósággal
- az erdészeti hatóság ellenőrzését tűrni és elősegíteni
- ha észleli, hogy az általa forgalomba hozott fatermék nem felel meg az uniós illetve jogszabályi előírásoknak, azt a forgalomból kivonni, illetve visszahívni és erről, valamint annak okáról és eredményéről az erdészeti hatóságot tájékoztatni.

Fatermékek harmadik országból vagy más tagállamból való behozatala esetén az első magyarországi forgalomba hozó felelőssége, hogy ellenőrizze, mellékelve lettek-e:

- az import okmányokhoz, szállítmányt kísérő dokumentációkhoz a nyomonkövethetőséget, illetve a származást igazoló dokumentumok (a származási ország nyelvén kívül magyar vagy angol nyelven is),
- import esetén az exportőr nyilatkozata arról, hogy az nem illegális kitermelésből származik.

A fatermék nyomonkövethetőségére vonatkozó előírások, kötelezettségek betartásának elmulasztása, vagy megszegése esetén a hatóság vélelmezi, hogy a fatermék illegális kitermelésből származik, azaz addig, amíg ennek ellenkezője be nem bizonyosodik, a faterméket illegális eredetűnek tekinti a hatóság és eszerint jár el.

Faanyag kereskedelmi lánc szereplők nyilvántartása (Evt. 90/E. §)

Az erdészeti hatóság a faanyag kereskedelmi lánc felügyeletével kapcsolatos feladatainak ellátása érdekében jogszabályban meghatározottak szerint nyilvántartást vezet a hazai faanyag kereskedelmi lánc szereplőiről. A nyilvántartás kötelező adattartalmát az Evt. 90/E.§ és az EUTR Vhr. rögzíti, ennek értelmében a nyilvántartás tartalmazza:

- a technikai azonosító számot (Ha az erdőgazdálkodó kizárólag Magyarország területén végzi erdei faválasztékok előállítását és értékesítését, akkor technikai azonosító számnak az erdőgazdálkodói kód minősül) a nyilvántartásba vétel alapjául szolgáló hatósági engedély, bizonyítvány, határozat számát,
- a természetes személy természetes személyazonosító adatait, lakcímét, elérhetőségét, a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által kiadott regisztrációs számát, illetve technikai azonosító számát, bankszámlaszámát,
- gazdálkodó szervezet esetén a cégnevét, adószámát, székhelyét, telephelyét, elérhetőségét, a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által kiadott regisztrációs számát, illetve technikai azonosító számát, bankszámlaszámát,
- a természetes személy vagy gazdálkodó szervezet faanyag kereskedelmi lánchoz tartozó ténylegesen végzett tevékenységeit, ezeket adott esetben a tevékenységek szerinti telephelyekhez kötve
- a faanyag kereskedelmi lánc felügyelete keretében elvégzett valamennyi ellenőrzés és vizsgálat eredményét elektronikusan olyan módon, hogy az ügyfélhez köthető legyen.

Bejelentési kötelezettség (Evt. 90/F. §)

A faanyag kereskedelmi lánchoz tartozó tevékenységek valamelyikét Magyarország területén végző faanyag kereskedelmi lánc szereplőjét a nyilvántartási adattartalommal azonos tartalmú bejelentési kötelezettség terheli az erdészeti hatóság felé. A bejelentés célja, hogy a tényleges faanyag kereskedelmi **tevékenység, az azt végző személy vagy szervezet**, valamint azok **végzésének helye** egyértelműen beazonosítható legyen.

A bejelentést **elektronikus úton** kell teljesíteni (EUTR Vhr. 1.§ (1) bek.), a NÉBIH honlapjáról elérhető elektronikus felületen, követve a kitöltési útmutatót. Amennyiben a faanyag kereskedelmi lánc szereplője a tevékenységét több telephelyen végzi, akkor a bejelentését úgy kell megtennie, hogy abból a faanyag kereskedelmi lánchoz tartozó ténylegesen végzett tevékenysége az egyes telephelyek tekintetében egyértelműen beazonosítható legyen (erre a bejelentő lap/kitöltési útmutató figyelmezteti a bejelentőt).

A bejelentési kötelezettség elmulasztása esetén a hatóság felszólítja a faanyag-kereskedelmi lánc szereplőjét annak teljesítésére.

Amennyiben a bejelentési kötelezettség teljesítése a hatósági felszólítás ellenére is elmarad, a hatóság erdővédelmi bírság fizetését rendeli el, melynek mértéke alkalmanként 50.000- Ft-tól 2.500.000- Ft – ig terjedhet. [Evt. 108.§ (5) bekezdés c) pont]
Nem köteles külön bejelentésre az erdőgazdálkodó, ha erdőgazdálkodási tevékenysége keretében kizárólag Magyarország területén végzi erdei faválasztékok előállítását és értékesítését.

A bejelentési kötelezettség teljesítésének határideje:

- a tevékenység megkezdése előtt
- a tevékenységet 2015. július 1-jéig megkezdő szereplők vonatkozásában - az Evt. 114.§ szerint - 2016. február 15-ig

Tekintettel arra, hogy a bejelentési kötelezettség egységes teljesítése érdekében a NÉBIH ügyfélbarát elektronikus felületet fejleszt, a faanyag kereskedelmi lánc szereplőket bejelentési kötelezettségük elmulasztása miatt nem éri joghátrány addig, amíg ezen felület meg nem nyílik és ésszerűen megadott határidőn belül a jelentkezések biztonságos megtételére nem nyílik lehetősége mindenkinek.

Technikai azonosító szám

A faanyag kereskedelmi lánc szereplőjéhez a hatóság a **nyilvántartásba vétellel egyidejűleg technikai azonosító számot rendel**, melyet elektronikus úton küld meg a bejelentéstől számított **nyolc napon belül**. A továbbiakban ez a szám szolgál a szereplő azonosítására.

A külön bejelentésre nem köteles erdőgazdálkodó erdőgazdálkodói kódja megfelel a technikai azonosító számnak.

A bejelentett EUTR tevékenység(ek) felhagyása esetén a hatóság a tudomásra jutáskor a technikai azonosító számot visszavonja, és a nyilvántartásból törli a faanyag kereskedelmi lánc szereplőt (ez történhet az ügyfélre vonatkozó bejelentési kötelezettség teljesítése alapján vagy hivatalbóli tudomásszerzést követően).

Az erdészeti hatóságot a nyilvántartás adatai vonatkozásában 5 éves megőrzési kötelezettség terheli.

A technikai azonosító számmal már rendelkező ügyfeleket terhelő egyéb változás bejelentési kötelezettségek

Kötelező bejelenteni: /Evt. 90./F. § (3) –(4)/

- csődeljárás, felszámolás vagy végelszámolás alatt állást (az első bejelentkezéskor, illetve ha a bejelentkezést követően kerül rá sor, a cégbírósági bejegyzést követően)
- a jogutódlással történő vagy jogutód nélküli megszűnést eredményező eljárás megindulását
- nyilvántartásban szereplő adatban bekövetkezett változást.

A változásokat a bekövetkezéstől számított 15 napon belül kell bejelenteni.

A változásbejelentési kötelezettség teljesítés ismételt elmaradásának jogkövetkezménye a nyilvántartásából törlés [Evt. 90./F. §] és erdővédelmi bírság kiszabása [Evt. 108.§ (5) bekezdés c) pont]

A faanyag kereskedelmi lánc hatósági felügyelete (Evt. 90/C.§)

A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalról szóló 22/2012. (II. 29.) Korm. rendelet 14.§ (8) bekezdése értelmében a faanyag kereskedelmi lánc hatósági felügyeletére erdészeti hatóságként a Kormány a NÉBIH-et jelölte ki.

Mire terjed ki a faanyag kereskedelmi lánc hatósági felügyelete?

- az illegális kitermelések megakadályozásával összefüggő tevékenységekre,

- a fatermékek forgalomba hozatalára, feldolgozására és kereskedelmére,
- a fatermékek belföldi szállítására, az ország területére történő behozatalára, az ország területéről történő kivitelére,
- a faanyag kereskedelmi lánc felügyeletéhez szükséges adatokra és nyilvántartásokra,
- az ellenőrző szervezetek működésének vizsgálatára.

A hatósági felügyelet keretei, az erdészeti hatóság feladatai (Evt. 90/G. §)

- szervezés, irányítás, felügyelet, együttműködés
- ellenőrzési feladatok

Az erdészeti hatóság a hatósági felügyelet ellátásához szükséges mértékben jogosult más hatóságok nyilvántartásaiban (lakcímnnyilvántartás, földhasználati nyilvántartás, adó- és vámhatóság nyilvántartásai, stb.) szereplő, az Evt. 90/G.§-ban meghatározott adatok megismerésére, melyek megismerhetősége érdekében megkereséssel élhet, információt cserélhet. Az erdészeti hatóság az uniós kötelezettség teljesítése érdekében más hatóságokkal szoros együttműködésben dolgozik, a rendelkezésre álló adatokkal egymás munkáját kölcsönösen segítik, keresztellenőrzéseket végeznek.

Együttműködés

A faanyag kereskedelmi láncal kapcsolatos ellenőrzésekhez az erdészeti hatóság **a rendőrség, az állami adó- és vámhatóság, valamint az önkormányzati adóhatóság** közreműködését igényelheti.

A fatermékek forgalmazásának hatékony ellenőrzése érdekében az erdészeti hatóság és a rendőrség, az állami adó- és vámhatóság, valamint az önkormányzati adóhatóság köteles egymással együttműködni.

Az ellenőrzésbe bevont hatóságok elsősorban a közúti és direkt kiválasztással elrendelt ellenőrzéseknél vállalnak szerepet. A rendszeres időközönként elrendelt ellenőrzések elvégzése az erdészeti hatóság munkatársaira hárul.

Az erdészeti hatóság a faanyag kereskedelmi lánc felügyeletével kapcsolatos hatósági feladatainak ellátása keretében, az ellenőrzések biztosítása érdekében, faanyag kereskedelmi lánc felügyeleti információs rendszert hoz létre és működtet. [EUTR Vhr. 3.§ (1) bekezdés]

Az információs rendszer tartalmazza

- a) a faanyag kereskedelmi lánc szereplői által bejelentett adatokból álló nyilvántartást,
- b) az ellenőrzésre történő kiválasztás módszertanát,
- c) ellenőrzési kézikönyvet,
- d) a megkeresésre, a törvény által megjelölt hatóságok által átadott adatokat
- e) az ellenőrzések eredményeként alkalmazott szankciókról és egyéb megtett intézkedésekről vezetett, ügyfélhez rendelt nyilvántartásokat.

Ellenőrzés

Az erdészeti hatóság ellenőrzési tevékenységei

- ellenőrző szervezetek megfelelő működésének ellenőrzése
- a faanyag kereskedelmi lánc szereplői megfelelő működésének ellenőrzése
- fatermékek vonatkozásában az azonosság és nyomonkövethetőség érdekében ellenőrzi
 - a kísérő okmányokat, dokumentációkat, nyilvántartásokat,

- az importot,
- a feldolgozást, felhasználást, belföldi szállítást,
- a működési, illetve kereskedelmi engedélyekben foglaltak betartását.

Az erdészeti hatóság az ellenőrzési tevékenység eredményes lefolytatása érdekében a faanyag kereskedelmi lánc egyes szereplőitől – legfeljebb harminc napos – határidő kitűzésével, az előállított vagy forgalmazott fával és fatermékkel kapcsolatban **írásban adatszolgáltatást kérhet.** [EUTR Vhr. 3. § (2) bekezdés]

Adatmegismerés, adatkezelés

Az erdészeti hatóság – a faanyag kereskedelmi láncsal kapcsolatos eljárása során – jogosult megismerni és kezelni az ügyfél és az eljárás más résztvevőjének személyes adatait, illetve az ilyen adatot tartalmazó nyilvántartás vagy adatbázis is lefoglalható. Ha a bizonyítási eszköz az eljárás tárgyával össze nem függő személyes adatot is tartalmaz és az adatok elkülönítése a bizonyítási eszköz bizonyító erejének sérelme nélkül nem lehetséges, a bizonyítási eszközzel érintett minden személyes adat kezelésére jogosult, azonban a vizsgálat tárgyát képező jogsértéssel össze nem függő személyes adatok megvizsgálására csak addig a mértékig, ameddig meggyőződik arról, hogy az adat nem függ össze a vizsgálat tárgyát képező jogsértéssel.

Ellenőrzések típusai

1. Ütemezett, ellenőrzési terv szerinti ellenőrzés

Az erdészeti hatóság az ellenőrzések lefolytatása érdekében ellenőrzési tervet készít, melyet honlapján és az ügyfélfogadásra nyitva álló helyiségében közzétesz, és azt követve jár el. Az ellenőrzési tervet úgy és olyan tartalommal kell közzétenni, hogy az ne veszélyeztesse az ellenőrzések céljait. Lehetősége és egyben kötelessége azonban az eredmények értékelése alapján a tervet felülvizsgálni, és ha szükséges, azon módosítást eszközölni.

2. Ellenőrzési terven kívüli ellenőrzés

A rendelet értelmében haladéktalanul el kell végezni az ellenőrzést, ha:

- az ellenőrző szervezet a hatóság felé jelzi, hogy a faanyag kereskedelmi lánc valamely szereplője a kellő gondosság elvén alapuló nyomkövethetőségi eljárást, illetve az ahhoz kapcsolódó naprakész dokumentációs rendszert nem megfelelő módon alkalmazza [EUTR Vhr. 4. § (4) bekezdés a) pont]
/Az ellenőrző szervezetek kötelesek haladéktalanul értesíteni az erdészeti hatóságot, amennyiben észlelik, hogy valamely faanyag kereskedelmi lánc szereplő nem az uniós jogi aktusoknak illetve a jogszabályi előírásoknak megfelelően jár el./
- a faanyag kereskedelmi lánc szereplője a kért adatszolgáltatási kötelezettségének határidőre nem tesz eleget, illetve valótlan adatot szolgáltat. [EUTR Vhr. 4. § (4) bekezdés b) pont]

Helyszíni ellenőrzés

Értesítés

Az erdészeti hatóság a faanyag kereskedelmi lánc hatósági felügyeletével kapcsolatos eljárásában elsősorban **előzetes bejelentés nélküli** helyszíni ellenőrzéseket végezhet. [Evt. 91/H §; EUTR Vhr. 5.§ (1) bekezdés]

Kivételszabályként a helyszíni ellenőrzésről az ellenőrzés alá vont ügyfelet az erdészeti hatóság abban az esetben értesítheti előzetesen, ha az nem veszélyezteti az ellenőrzés célját.

Az erdészeti hatóság a helyszíni ellenőrzés időpontjáról szóló értesítést **telefonon, elektronikus levélben, vagy rövid szöveges üzenet, azaz sms útján** is közölheti.

Ellenőrzésről való értesítés esetén az ellenőrzést a lehető legrövidebb időn belül, de **legfeljebb négy napon belül** le kell folytatni.

Ez alól kivételt képez az az eset, ha a helyszíni ellenőrzés lefolytatásához az ügyfél jelenléte szükséges, mivel ilyen esetben az ügyfelet úgy kell értesíteni, hogy akadályoztatása esetén a képviselőt az ellenőrzés időpontjában biztosítani tudja.

Megbízólevél, szolgálati igazolvány

A helyszíni ellenőrzést az erdészeti hatóság megbízólevéllel vagy szolgálati igazolvánnyal rendelkező alkalmazottja folytatja le.

Az ellenőr részére kiállított megbízólevél/általános megbízólevél kötelező tartalmi elemeit az EUTR Vhr. 6.§ (2) tartalmazza.

Az ellenőr jogosítványai (Evt. 90/H. §)

- az ellenőrzött helyiségbe, létesítménybe beléphet vagy szállítás közben ellenőrzést végezhet;
- berendezéseket, eszközöket, technológiai folyamatokat ellenőrizhet;
- az ellenőrzés tárgyát képező vagy azzal kapcsolatos iratokat, dokumentációt, adathordozókat megismerheti és azokról másolatot, kivonatot készíthet;
- az ügyfelet, az ügyfél megbízottját (volt megbízottját), alkalmazottját (volt alkalmazottját) szóban vagy írásban felvilágosítás és magyarázat adására kötelezheti;
- a helyszínen kép-, illetve hangfelvételt készíthet az eljárás dokumentálására;
- eljárásához szükséges vizsgálatok elvégzése céljából térítésmentesen mintát vehet (az ügyfél kérésére ellenmintát venni köteles)
- /Ha az ellenőrzés során a laboratóriumi vizsgálat vagy a hatóság mérése céljából mintavételezett fatermék nem bizonyul megfelelőnek, akkor a vizsgálat költségeit a faanyag kereskedelmi lánc azon szereplője köteles megfizetni, amelynél a terméket vizsgálat alá vonták – Evt. 90/M. § (4) bekezdés/
- kizárólag jogszabálysértés alapos gyanúja esetén beléphet és ellenőrzést folytathat le /szállítóeszközöket, dokumentációt, számviteli bizonylatokat ellenőrizhet/ lezárt területen, épületben, helyiségben, az ott tartózkodó személyek akarata ellenére, illetve abban az esetben is, ha azok egyidejűleg lakás céljára szolgálnak

- az ellenőr a nyomtatvány-kiállító programmal készülő nyomtatvány kiállításának folyamatát úgy is ellenőrizheti, hogy felügyelete alatt a nyomtatvány kiállítója – próbajelleggel – nyomtatványt állít ki [EUTR Vhr. 6. § (7) bekezdés].

Jegyzőkönyv

A helyszíni ellenőrzés során az ellenőr a megállapított tényeket, körülményeket és adatokat jegyzőkönyvben rögzíti, és a jelen levő ügyfelet, illetve annak képviselőjét az ellenőrzés során tett megállapításairól tájékoztatja. A jegyzőkönyvben rögzíteni kell az ügyfél által felajánlott és az ellenőr által visszautasított bizonyítást, kitérve a visszautasítás indokaira is, illetve az ügyfél is kérheti észrevételei rögzítését. [EUTR Vhr. 6. § (4) és (6) bekezdés]

A hatóság az ellenőrzésről készült jegyzőkönyvet az ügyfél részére a helyszínen átadja, vagy 10 napon belül megküldi. [Ket. 93. § (1) bekezdés] a jegyzőkönyvre annak kézhezvételétől számított **nyolc napon belül** észrevételt tehet. [EUTR Vhr. 6. § (5) bekezdés]

Ha a hatósági ellenőrzés keretében a vizsgálati eredmény alapján nem állapítható meg jogsértés, a hatóság a vizsgálati jegyzőkönyvet csak az ügyfél külön kérelmére küldi meg az ügyfél részére. [Ket. 93. § (3) bekezdés]

Indokolt esetben azonos ellenőrzési céllal, ismételt ellenőrzés hajtható végre. [EUTR Vhr. 5. § (4) bekezdés]

Próbavásárlás (EUTR Vhr.7. §)

Az erdészeti hatóság a próbavásárlást – ideértve az interneten történő vásárlást is – végezheti saját maga, valamint ehhez - megbízólevél kiállítása mellett - közreműködő személyt is igénybe vehet. A megbízólevélnek tartalmaznia kell a megbízott nevét, valamint azt, hogy mely forgalmazónál, milyen típusú ellenőrzésben vehet részt.

Próbavásárlás esetén az erdészeti hatóság az ellenőrzési jogosultságát a próbavásárlás befejezésekor igazolja, mellyel egyidejűleg a forgalmazó képviselőjében eljáró személy a termék visszavétele mellett köteles a vételárat visszatéríteni. Ha a próbavásárlással lefolytatott hatósági ellenőrzés során a termék károsodik, részben vagy egészben megsemmisül, a vételár eljárási költségnek minősül, melynek viseléséről a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) vonatkozó rendelkezései szerint dönt a hatóság. A termék károsodása, részben vagy egészben megsemmisülése esetén a terméket a forgalmazónak nem kell visszavennie.

A próbavásárlás során szerzett adatok a feltárt jogsértés miatt indított hatósági eljárásban bizonyítékként felhasználhatóak.

Közúti ellenőrzés (EUTR Vhr. 8. §)

A faterméket szállító jármű esetén – ideértve a külföldi hatósági jelzéssel közlekedő járműveket is – a **fatermék nyomonkövethetőségére vonatkozó előírások, kötelezettségek betartását** az erdészeti hatóság a közúti forgalomban közúti ellenőrzés keretében is **ellenőrzi, a rendőrséggel, az állami adó- és vámhatósággal, illetve a közlekedési hatósággal is együttműködve.**

A közúti ellenőrzés során az erdészeti hatóság önállóan vagy együttesen megvizsgálja:

- a) a fatermék nyomonkövethetőségét és származását igazoló dokumentumokat,
- b) import esetén az exportőr nyilatkozatát arról, hogy a fatermék nem illegális kitermelésből származik,

c) a szállított fatermék fafajának, választékának és mennyiségének kísérő okmányokkal való egyezőségét.

Az erdészeti hatóság által jogsértés esetén alkalmazható jogkövetkezmények

Az erdészeti hatóságnak a faanyag kereskedelmi lánc hatósági felügyelettel kapcsolatos eljárásában az **ügyintézési határidő 90 nap**, amelyet az eljáró hatóság vezetője annak letelte előtt indokolt esetben egy alkalommal, legfeljebb 30 nappal meghosszabbíthat. [Evt. 90/M. § (2) bekezdés]

Az Evt., a végrehajtási rendeletei, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusában meghatározott rendelkezések illetve a hatóság határozatában foglaltak megsértése esetén a hatóság a jogsértővel szemben a feltárt jogsértés súlyával arányosan, a jogsértésben rejlő kockázat mértékének és jellegének figyelembevételével **intézkedést hozhat vagy figyelmeztetésben részesíthet**.

Ennek időbeli korlátja:

- hatóság tudomására jutásától számított egy év,
- a cselekmény elkövetésétől számított három év.

A határidő számításakor a jogorvoslati eljárás időtartamát nem kell figyelembe venni.

Az erdészeti hatóság a következő intézkedéseket hozhatja:

Illegális kitermelés gyanúja esetén elrendeli:

- a fatermék vagy az ebből származó bevétel zárlatát, amely a törvény hatálya alá tartozó fatermék mozgatásának, szállításának, forgalomba helyezésének, további feldolgozásának, kereskedelmének korlátozását jelenti a hatósági eljárás vagy vizsgálat lefolytatása érdekében.
- a fatermék vagy az ebből származó bevétel lefoglalását, amely esetben az ügyben érdemi döntésre jogosult hatóság a tényállás tisztázása érdekében valamely dolog birtokát a birtokos rendelkezése alól elvonja, ha a tényállás másként nem tisztázható vagy az jelentős késedelemmel járna, vagy a lefoglalás mellőzése a tényállás tisztázásának sikerét veszélyeztetné.
- **szállítójármű visszatartását, amely** intézkedés addig tarthat, amíg a szállítmánnyal kapcsolatos, elkobzási, lefoglalási, zárolási és megsemmisítési eljárás be nem fejeződik, vagy jogsértés esetén annak költsége megfizetésre nem kerül.

Illegális kitermelés gyanúja: a fennálló tények és bizonyítékok alapján valószínűsíthető az illegális kitermelés;

Illegális, illetve illegálisnak vélelmezhető kitermelés esetén

Az Evt. 90/A.§ (5) értelmében az Evt.-ben és az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusaiban előírt, a fatermék nyomonkövethetőségére vonatkozó előírások, kötelezettségek betartásának elmulasztása, vagy megszegése esetén vélelmezni kell, hogy a fatermék illegális kitermelésből származik. A vélelem ellenkező bizonyításig áll fenn.

- a cselekményhez felhasznált **szállítóeszközt lefoglalja, elkobozza, engedélyét visszavonja, használatát megtiltja** és a tilalom betartásához szükséges kísérő intézkedéseket vezet be

- elrendeli, hogy az importőr saját költségére és kockázatára haladéktalanul vigye vissza a faterméket a származási helyére, amennyiben egy hónapon belül nem igazolja a fa vagy fatermékek legális eredetét
- elrendeli az e törvény hatálya alá tartozó jogellenesen forgalomba hozott vagy forgalomba hozni kívánt fatermék és az ebből származó bevétel elkobzását, ha azok illegális kitermelésből származnak, vagy azok származására vonatkozóan hamis adatokat adtak meg,
- az elkobzott faanyagot értékesíti vagy megsemmisíti, (vagy ezzel harmadik személyt megbízhat)
- elrendeli a már forgalomba hozott fatermék forgalomból való kivonását, behozatalát, kivitelét; reklámozását feltételhez köti, korlátozza, felfüggeszti, megtiltja; a tilalom betartásához szükséges kísérő intézkedéseket vezet be,
- vállalkozás, létesítmény működési engedélyének módosítását, felfüggesztését, visszavonását kezdeményezi,
- a fatermékkel kapcsolatos tevékenység végzését határozott időre, teljesen vagy részlegesen felfüggeszti, korlátozza, a működést megtiltja, az újbóli működést feltételhez köti; a tilalom betartásához szükséges kísérő intézkedéseket vezet be,
- határidő tűzésével a feltárt hibák, hiányosságok megszüntetésére kötelezi a faanyag kereskedelmi lánc szereplőjét azzal, hogy a szereplő a hibák, hiányosságok megszüntetése érdekében tett intézkedéséről köteles értesíteni az erdészeti hatóságot.
- erdővédelmi bírságot szab ki.

A fent részletezett intézkedéseket a feltárt jogsértés súlyával arányosan, a jogsértésben rejlő kockázat mértékének és jellegének figyelembevételével akár együttesen, vagy egymást követően is alkalmazhatja az erdészeti hatóság.

Erdővédelmi bírság fizetésére kötelezhető a faanyag kereskedelmi lánc szereplője:

ha Magyarországon forgalomba hoz illegális kitermelésből származó vagy olyan, e törvény hatálya alá tartozó faterméket, amely nem felel meg e törvény és az általános hatályú, közvetlenül alkalmazandó európai uniós jogi aktusokban és jogszabályokban foglalt követelményeknek, előírásoknak.

Az erdővédelmi bírságot az Evt. 108.§ (5) bekezdésben foglalt kivétellel főszabály szerint azzal szemben kell kiszabni, aki a faterméket Magyarországon forgalomba hozta. Ha a forgalomba hozó személy kilétét nem lehet megállapítani, az erdővédelmi bírság a faanyag kereskedelmi lánc azon szereplőjével szemben is kiszabható, akinél a jogsértést megalapozó faterméket az erdészeti hatóság megtalálta.

Erdővédelmi bírságot kell kiszabnia az erdészeti hatóságnak: [Evt. 108.§ (5) bekezdés]

A faanyag kereskedelmi lánc hatósági felügyeletével kapcsolatos eljárás során

- a zárlati intézkedés megszegőjével szemben,
- az elrendelt szállítási, felhasználási, forgalomba hozatali rendelkezések megszegőjével szemben,
- az Evt.-ben, valamint a végrehajtására kiadott jogszabályban előírt adatszolgáltatási, bejelentési kötelezettségnek felszólítás ellenére vagy ismételten nem eleget tevővel szemben.

Az erdővédelmi bírság mértékét az eset összes körülményére – így különösen a környezeti kárra, a fatermék értékére, mennyiségére vagy adóveszteségre, gazdasági kárra, a jogsértő állapot időtartamára és a jogsértő magatartás ismételt tanúsítására, a jogsértéssel elért előnyre, eljárás alá vont személy gazdasági súlyára – tekintettel kell meghatározni.

Ha a jogsértő állapot megszüntetése érdekében a törvény szerint alkalmazható legalacsonyabb összegű erdővédelmi bírság kiszabása szükségtelen, az erdészeti hatóság bírságolás helyett korrekciós intézkedések megtételére szólíthatja fel, vagy figyelmeztetésben részesítheti az eljárás alá vont személyt, kivéve három éven belül ismételten megállapított azonos jogsértés esetén.

Ha a **tulajdonos** a faanyag felett fennálló, jogszerűen szerzett **rendelkezési jogosultságát** hitelt érdemlően **bizonyítja**:

- az erdészeti hatóság az elkobzott faanyagot visszaszolgáltatja
- az illegális fakitermelés esetén a helyszínen talált faanyag elszállítását engedélyezi.

Az erdészeti hatóság a faanyag kereskedelmi lánc hatósági felügyelete keretében végzett intézkedéseiről haladéktalanul értesíti a forgalomba hozásért felelős piaci szereplőt, importőrt. A faanyag kereskedelmi lánc hatósági felügyelete során lefoglalt fatermék az értékesítés vagy megsemmisítés helyett közérdekű célra is felhasználható.

Ha az erdészeti hatóság eljárása során mulasztást vagy jogszabálysértést állapít meg, a jogkövetkezményeket megállapító jogerős vagy fellebbezésre tekintet nélkül végrehajtható határozatának vagy végzésének kivonatát **honlapján közzéteszi**, amit annak okafogyottá válásával vagy a közzétételtől számított 5 év elteltével eltávolít.

A fakitermelés szabályainak EUTR-t érintő változásai, a fatermék szállítása

Az Evt. 90.§-a szerinti szállítójegy kiállítási és kezelési kötelezettsége 2016. július 1-jétől a törvény végrehajtási rendeleteinek szállítójegyre/műveleti lapra vonatkozó rendelkezései figyelembevételével alkalmazandó.

2016. július 1-jétől változnak az éves erdőgazdálkodási tevékenység bejelentésének szabályai is, valamint a jogosult erdészeti szakszemélyzet kötelezettségei is pontosításra kerülnek. Módosul a szabályozás tekintetben, hogy az erdőgazdálkodási tevékenység bejelentését a jogosult erdészeti szakszemélyzet részéről nem aláírás, hanem **ellenjegyzés** igazolja, melynek tartalmát a Vhr. 23.§ (7) bekezdése taglalja. Fontos hangsúlyozni, hogy **a végrehajtás bejelentésekor az elvégzett fakitermelés mértékét** hengeres fa, sarangolt választék és egyéb faválaszték esetén **nettó** köbméterben, apríték esetén köbméterben vagy megfelelő tömegegységben kell megadni 2016. július 1-jétől.

A bejelentés ellenjegyzésével a jogosult erdészeti szakszemélyzet igazolja, hogy

- a bejelentést aláíró erdőgazdálkodó a bejelentésben foglalt erdőrészek erdőgazdálkodója,
- az erdőgazdálkodó rendelkezik a bejelentésben foglalt erdőrészekre vonatkozó jogerős erdőtervvel,
- a tervezett erdőgazdálkodási tevékenységek módja és mértéke összhangban van az erdőtervben foglaltakkal

- az erdőgazdálkodó az erdőfelújítási kötelezettség teljesítéséhez az erdőtervi előírások között szereplő megoldást választott,
- a tervezett erdőgazdálkodási tevékenységek elvégzésének feltételeiről és szakmai szempontjairól tájékoztatta az erdőgazdálkodót,
- az erdőgazdálkodó a tervezett erdőgazdálkodási tevékenység végzésére azt az évet jelölte meg, amelyben a tervezett tevékenység várhatóan elvégzésre kerül (a bejelentés éve vagy a bejelentés időpontját követő naptári év),
- részterületes erdőgazdálkodási tevékenység bejelentése esetén az erdőgazdálkodó a bejelentéshez csatolta az érintett részterületet ábrázoló térképvázlatot,
- a tervezett tarvágás az Evt. 74. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott rendelkezéseknek megfelel,
- természetvédelmi területen található erdő esetén a bejelentés megfelel a természet védelméről szóló 1996. LIII törvény 33. § (4), (5) és (6) bekezdésében foglalt térbeli korlátozásoknak.

A műveleti lap 2016. július elsejétől már nem az erdészeti hatóság központi szerve által rendszeresített, és közzétett műveleti lap formanyomtatvány alkalmazásával állítható ki, hanem a jogszabály által kötelezően megkövetelt adattartalommal (Vhr. 42.§) nyomdai úton, vagy nyomtatvány kiállító programmal. Új fordulat a jogszabályban, hogy **a kitermelni tervezett fatérfogot megadása nem nettó, hanem bruttó** köbméterben kell megtörténnjen.

A műveleti lapot 2016. július 1-jétől nem kell beküldeni az erdészeti hatósághoz. Az új szabályozás lényeges tartalmi elemeiről az erdészeti szakszemélyzet továbbképzés keretében megkapja a szükséges tájékoztatást.

Az EUTR Vhr. *Az erdei faválaszték szállításának nyilvántartása* alcím alatt taglalja **a szállítójegyet kötelező tartalmi elemeit**, a szállítójegyet és a műveleti lap előállításának módját, a nyilvántartási kötelezettség részletes szabályait, mely rendelkezések ugyancsak 2016. július 1-jén lépnek hatályba.

A szállítójegyet érintő legfontosabb változás (2016. július 1-jétől), hogy azt kizárólag a jogszabályban előírt kötelező tartalommal, nyomdai úton, vagy nyomtatványkitöltő programmal előállított nyomtatványon lehet kiállítani.

A szállítójegyet, mint az erdei faválaszték szállítását kísérő dokumentum kötelező, minimum tartalmi elemeit az **EUTR Vhr. 9. §** részletezi, ettől eltérően csak a jogszabályban felsorolt esetekben lehet szállítójegyet kiállítani. (Bővebb tartalmú szállítójegyet természetesen kiállítható.)

A szállítójegyet kötelező elemeit érintő eltérési lehetőségek a következők.

Nem kell feltüntetni a szállítójegyen

- a vevő adatait és a technikai azonosító számot, ha a szállítás nem a vevő részére történik
- a vevő technikai azonosító számát, ha a vevő nem minősül a faanyag kereskedelmi lánc szereplőjének, azaz ő a végfelhasználó, a terméket nem értékesíti tovább, saját felhasználásra vásárolta.
- az EKAER számot, ha a szállítmány nem tartozik az Elektronikus Közúti Áruforgalom Ellenőrző Rendszer működéséről szóló miniszteri rendelet hatálya alá

- a műveleti lap sorszámát abban az esetben, ha a szállítás nem az erdőrészből közvetlenül vagy nem az erdőben kialakított olyan farakodóról történik, ahol a készletre vételt az erdőrészből elkülönítetten végzik.

A termék mennyiségének, mennyiségi egységének szállítójegyen való feltüntetése

Amennyiben nem tűzifa szállítmányról van szó:

- az adatot fafajonként **vagy** tételenként külön sorban,
- a fafaj, vagy fajok kódjának feltüntetésével kell megadni.

Amennyiben egy tétel (mástól jól megkülönböztethető, műszaki tulajdonságait és a legtöbb esetben árát tekintve egyaránt önállóan beazonosítható termék) több fafajból áll, azok mindegyikének nevét fel kell tüntetni, lehetőség szerint azok becsült részarányával együtt.

Tűzifa szállítmány esetén:

- fafajonként, a fafaj kódjának feltüntetésével, vagy
- a „kemény lombos tűzifa” vagy a „lágylombos tűzifa” megnevezéssel, amely esetben a termékben/tételben szereplő fajok kódjának feltüntetése szükséges.

Kemény lombos tűzifának minősül a sarangolt vagy ömlesztett tétel, ha benne a lágylombos fajok aránya nem haladja meg a szállítmány mennyiségének 5%-át, **lágylombos tűzifának minősül** a sarangolt vagy ömlesztett tétel, ha benne a keménylombos fajok aránya nem haladja meg a szállítmány mennyiségének 5%-át.

Az EUTR Vhr. a **tűzifa fogyasztó részére** történő értékesítése esetén kötelezően előírja **vásárlói tájékoztató** mellékelését, amely tájékoztató az erdészeti hatóság honlapjáról letölthető.

A **tűzifának fogyasztó részére tömegre történő értékesítése** esetén az eladó kötelezően választhat a jogszabály által felkínált lehetőségek közül:

- feltünteti a szállítójegyen a tömegmérés helyét és a mérlegen elhelyezett törvényes tanúsító jelet vagy a mérleg hitelesítési bizonyítványának azonosítóját, vagy
- a szállítójegyre csatolja a mérlegelési jegyet, ami szintén tartalmazza a tömegmérés helyét és a mérlegen elhelyezett törvényes tanúsító jelet vagy a mérleg hitelesítési bizonyítványának azonosítóját, vagy
- a szállítójegyre olyan mérlegelési jegyet csatol, amely a tömegmérés helyét, és a mérleg beazonosítására alkalmas adatokat tartalmazza.

Az **erdei faválaszték nem kereskedelmi célú felhasználásának** egyes eseteire a szállítójegy tartalmi elemeit valamint a kiállítás formátumát illetően megengedő szabályokat fogalmaz meg a rendelet. Ezekben az esetekben csökkentett adattartalommal, az erdészeti hatóság honlapján közzétett formanyomtatvány alkalmazásával is kiállítható a szállítójegy.

Kizárólag abban az esetben alkalmazható ez a formanyomtatvány, ha

- a fatermék nem kereskedelmi céllal és
- csakis az alábbi helyeken kerül felhasználásra:

- a fakitermelésre jogosult tulajdonában vagy írásba foglalt szerződésen alapuló használatában álló ingatlanon, vagy
- a fakitermelésre jogosult vagy közeli hozzátartozója lakóhelyén vagy tartózkodási helyén.

Közeli hozzátartozónak minősül a házastárs, az egyeneságbeli rokon, az örökbefogadott, a mostoha- és a nevelt gyermek, az örökbefogadó-, a mostoha- és a nevelőszülő és a testvér

Lakóhelynek minősül annak a lakásnak a címe, amelyben a polgár él. A lakcímbeljelentés szempontjából lakásnak tekintendő az az egy vagy több lakóhelyiségből álló épület vagy épületrész, amelyet a polgár életvitelszerűen otthonául használ, továbbá - a külföldön élő magyar és nem magyar állampolgárok kivételével - az a helyiség, ahol valaki szükségből lakik, vagy - amennyiben más lakása nincs - megszáll.

Tartózkodási helynek minősül annak a lakásnak a címe, ahol a polgár- lakóhelye végleges elhagyásának szándéka nélkül - három hónapnál hosszabb ideig tartózkodik.

Nem kell szállítójegyet kiállítani:

- az erdőrészleten belül végzett közelítéshez
- az erdőben kialakított farakodó és az erdőrészlet közötti szállításhoz, de csak abban az esetben, ha a készletre vétel a farakodón erdőrészletre elkülönítetten történik

A készletnyilvántartás szabályai

A faanyag kereskedelmi lánc szereplő kötelezettsége, hogy dokumentálja

- a fatermék készletet érintő átminősítését,
- az átváltási tényező számításának módját
- amennyiben a faanyag készlet nyilvántartása vagy értékesítése során a korábbtól eltérő mértékegységet használ.

A szállítójegy és a műveleti lap nyomtatványok nyilvántartása

Mind a szállítójegy, mind a műveleti lap nyomtatvány **szigorú számadás alá vont bizonylatnak** minősül. folyamatos sorszámozással, az adott sorszámtartományba illeszkedő sorszám kihagyása vagy ismétlése nélkül kell vezetni.

A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény értelmében a szigorú számadási kötelezettség a nyomtatványt kibocsátót terheli, akik olyan nyilvántartást kötelesek vezetni, amely biztosítja azok elszámoltatását. A gazdálkodó ezt a nyilvántartást a olvasható formában, a könyvelési feljegyzések hivatkozása alapján visszakereshető módon **8 évig köteles megőrizni. A szigorú számadású bizonylatok rontott példányaira is vonatkozik ez a megőrzési kötelezettség.**

A szigorú számadás alá vont bizonylattömbbe tartozó bizonylatok kitöltésének lezárását követően nem módosíthatóak és nem törölhetőek. Az ilyen bizonylat tömbhöz tartozó bizonylatoknak kizárólag a szintén szigorú számadási kötelezettségek szerinti érvénytelenítésére van lehetőség.

A szállítójegy és műveleti lap nyilvántartás ennek megfelelően tartalmazza:

- **egymástól elkülönítve** a műveleti lapot és a szállítójegyet,
- sorszám szerinti bontásban a műveleti lapot és a szállítójegyet,

- folyamatos sorszámozással, az adott sorszám tartományba illeszkedő sorszám kihagyása vagy ismétlése nélkül a nyomtatványokat kell vezetni a nyilvántartást,
- az első és az utolsó sorszám megjelölésével a sorszám tartományt,
- az egyes nyomtatvány tömbökbe tartozó nyomtatványok első és az utolsó felhasználásának időpontját
- a nyomdai úton előállított nyomtatvány beszerzését igazoló számla sorszámát és beszerzésének időpontját.

A nyomdai úton előállított nyomtatványokra vonatkozó külön szabályok

A nyomdai úton előállított nyomtatványok **sorszám tartományának** kijelölésére kizárólag az **erdészeti hatóságnak** van hatásköre.

A kijelölt sorszám tartományt az erdészeti hatóság – a nyomtatvány fajtájának megjelölésével – a kijelöléstől számított nyolc napon belül a **honlapján közzéteszi**.

A nyomtatványok különböző példányszámú nyomtatványt tartalmazó nyomtatvány tömbökben kerülhetnek előállításra, értékesítésre és felhasználásra.

A nyomdai úton előállított nyomtatványok sorszám tartományának kijelölése érdekében **kérelmet kell benyújtani**, mely kérelem formanyomtatványa a NÉBIH honlapjáról elérhető.

A nyomtatvány-tömb felhasználás megkezdése előtt valamint a felhasználás befejezését követően haladéktalanul elektronikus úton **bejelentést kell tenni** az erdészeti hatóság felé az első és az utolsó sorszám megjelölésével a sorszám tartomány és az első és az utolsó felhasználás időpontjának megjelölésével.

A nyomdai úton előállított nyomtatvány értékesítéséről kibocsátott **számlán kötelezően fel kell tüntetni**:

- az értékesített nyomtatvány megnevezését
- sorszám tartományt; az első és az utolsó sorszám megjelölésével
- a nyomtatvány beszerzőjének adószámát vagy adóazonosító jelét

Nyomtatványkiállító programmal kiállított nyomtatványokra vonatkozó külön szabályok

A jogszabály értelmében nem kizárólagos a nyomtatványok nyomdai úton való előállítása, lehetőség van nyomtatvány-kiállító program használatára, azonban csakis abban az esetben, amennyiben a program:

- alkalmas folyamatos sorszámozással, az adott sorszám tartományba illeszkedő sorszám kihagyása vagy ismétlése nélkül nyomtatványt kiállítani, és
- biztosítja az Evt. 90/A. § (6) bekezdésében meghatározott, a kellő gondosság elvén alapuló nyomonkövethetőségi eljárás naprakész dokumentálását, továbbá
- használatának megkezdése előtt az előírt bejelentési kötelezettséget teljesítették.

Bejelentési kötelezettség

Első használat előtti bejelentés: a program első használata előtt be kell jelenteni az erdészeti hatóság felé:

- a program nevét és azonosítóját,
- a program fejlesztőjének nevét és címét, valamint – ha van – adószámát, továbbá

- a program értékesítőjének vagy rendelkezésre bocsátójának nevét és – ha van – adószámát.
- a program fejlesztője vagy értékesítője által készített felhasználói dokumentációt, amely tartalmazza:
 - a program működésére, használatára vonatkozó részletes leírást
 - a program valamennyi funkciójának ismertetését.
 - idegen nyelvű dokumentáció esetén annak hiteles magyar nyelvű fordítását.

Használatból történő kivonás időpontjának bejelentése: a program használatból történő kivonásának pontos időpontját, a kivonást követő tizenöt napon belül az erdészeti hatóságnak az erre a célra rendszeresített, a NÉBIH honlapján közzétett nyomtatványon kell bejelenteni.

Megőrzési kötelezettség:

A program használatból történő kivonásától számított **5 éves megőrzési kötelezettség** vonatkozik a felhasználói dokumentációra, a program funkcióinak módosítása esetén a dokumentáció megfelelő kiegészítésére, módosítására, illetve idegen nyelvű dokumentáció hiteles magyar nyelvű fordítására.